

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2024; 10(3): 111-120

© 2024 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 13-06-2024

Accepted: 17-07-2024

Dr. Shivaiah M

Assistant Professor, in Political
Science GFGC, Tumkur,
Karnataka, India

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ

Dr. Shivaiah M

ಪೀಠಿಕೆ

ಮಗುವಿನ ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಗಾಂಧೀಜಿ

ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ಒಳ ತಿರುಳಿನ ಗಂಧ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯೇ ನಿಜವಾ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನ.

UNESCO ವಾಣಿಯಂತೆ This is also the aim of this International day of Mother Language Celebrating the way of expressing the world in its multiplicity, committing to the preservation of the diversity of Language as a common heritage and working for quality Education - in Mother Languages for all.

Mother Language means Mother tongue and native culture Feb-21 (World Mother Language day) Decided by 17 November (UN) 1999 - in the world nearly 6500 Language peoples in the world.

B.R. Ambedkar - One state one Language based on Native culture and Traditions speaking easily can understand reality.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 40 - ಜನರು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ - ಧರ್ಮಾತೀತತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ತವರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಎಷ್ಟೇ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ರಕ್ತಗತ ಭಾಷೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಪೂರಕ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿರುವ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವರು, ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಚರ್ಚೆಯ ಹಂತದಿಂದ ಆಂದೋಲನವಾಗುವ ಕಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೇವನೂರರದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಈಗಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಪರ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಸಾಹಿತಿ-ಕಲಾವಿದರು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಂದರ್ಭವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಡಪಂಥೀಯ & ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಬೇಕಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆ ಹೋಗದೇ, ಸಮಾನ ಭಾಷಾ ನೀತಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರದು; ಸಮಾನ ಭಾಷಾ ನೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರದೇ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯೂ ಹೋಗದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಜನಭಾಷೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣದ ತೇರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೊಯ್ಯಲು ಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾಗೂ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಸಾಪ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಕುರಿತಂತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುವು

Corresponding Author:

Dr. Shivaiah M

Assistant Professor, in Political
Science GFGC, Tumkur,
Karnataka, India

ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನವು ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. 'ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನ'ವು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ, ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ, ಧರ್ಮಾಂಧತೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾ, ವಿಶಾಲವಾದ ಜನಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರದವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಆಫಾತಕರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ, ಕೋಮುವಾದೀಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲವರ್ಧನೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನರ್ಸರಿಯಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರದವರೆಗೂ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ದೇಶಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ 'ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೇದಿಕೆ'ಯ ಸದಸ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯೂ ಹೌದು.

"ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೆಲವೇ ಬಲಾಢ್ಯ ಜನರ ಸ್ವತ್ತಾದರೆ ಅವರು ಉಳಿದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಲೇಬೇಕು" ಹೀಗೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು 1964ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಕೊಥಾರಿ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ. ಆದರೆ ಕೊಥಾರಿ ಕಮಿಷನ್‌ನ ಆಶಯ ಕೇವಲ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಅಸಮಾನತೆ, ಶೋಷಣೆ ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲೂ ತಾರತಮ್ಯದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೆ ಬೀದಿಗೆ ಬೀಳುವ ಅಪಾಯದ ಕತ್ತಿ ನಮ್ಮ ತಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೂಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಈ ಅಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಡುವೆ, ಕನ್ನಡ (ಹಾಗೂ ಇತರ ದೇಶೀ ಭಾಷೆಗಳು) ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ನಡುವೆ, ಪಠ್ಯ ಪಠ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡ ಕಂದಕವೇರ್ಪಟ್ಟು ಅಸಮಾನತೆಯ ಬೀಜಗಳು ಹೆಮ್ಮರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತುರುಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿಯೂ, ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜು-ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಗ್ರಾಹಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿಯೂ, ಬೋಧಕರು ಸೇಲ್ಸ್ ಮನೆಗಳಾಗಿಯೂ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವ ಸಿದ್ಧವಸ್ತುಗಳಾದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಮಾಜ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಾಜವಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವೊಂದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾನವೀಯವಾದ, ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕವಾದ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಸಮಾನರಾದ, ಬಹು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಅದನ್ನು ಇಂದು ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವರೂಪವು ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಾಜ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ ಈ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದು !

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೊದಲು ನಾವು ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು - "ಇಡೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದೇ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಮ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?" ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವಿಂದು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಯುಗದಲ್ಲಿ; ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ನೆಲ, ಜಲ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ; ಭಾರತದಂತಹ ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವಸಾಹತುಗಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಜನರು ನೆಲ, ಜಲದ ಮೇಲಿನ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಂಘರ್ಷದ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ, ಶಿಕ್ಷಣ-ಆರೋಗ್ಯದಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಹೋರಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವೊದಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹಿಸುವ ಈ ಚಳವಳಿಯು, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ, ಅವರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೊಯ್ಯುವ ಸಾಧನವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕರಣದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಹೋರಾಟದ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವೆಂದರೆ, ಅದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ, ಜನರ ನೈಜ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಆಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನಪರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿ ಬೆಸೆಯುವುದು.

'ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೇದಿಕೆ'

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, 'ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೇದಿಕೆ' ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ 'ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನ'ಗಳು 'ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ, ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕದಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರದವರೆಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಚಿತವಾದ, ನೆರೆಹೊರೆ ಶಾಲೆಯ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಚಳವಳಿಗೆ ಇಳಿದಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರು-

ಪೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ:ಉ, ಶಿಕ್ಷಣಾಸಕ್ತರು, ತಜ್ಞರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ - ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗೆ ಮುಂದಾಗಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯ ನಮ್ಮದು.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಈ ಹೋರಾಟದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೇದಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನದ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರದೇ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಜಾರಿಗೆ ಬರದೇ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಜಾರಿಗೆ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಇತರ ದೇಶೀಭಾಷೆಗಳು ದಿನೇದಿನ ಎರಡನೆಯ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಭಾಷೆಗಳಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸಂವಿಧಾನಪೀಠವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ತೀರ್ಪು, ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಜಾರಿಯಾಗಲು ಇದ್ದ ಕಡೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಲವರಲ್ಲಿದೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ತೀರ್ಪು ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ದೇಶೀ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಯಜಮಾನ್ಯದ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಂತಹ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ಹೋರಾಟವು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಆ ಹೋರಾಟದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರದ ದಾರಿಗಳ ಹುಡುಕಾಟದ ಕುರಿತಾದ ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಜನಾಂದೋಲನವು ಹೊರತಂದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೇದಿಕೆಗಾಗಿ ಅದೆ ಸಂಘಟನೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಮೇಶ್ ಪಟ್ನಾಯಕ್ ಅವರು ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆದ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಬಯಸುವವರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ತಪ್ಪದೇ ಓದಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಚರ್ಚೆಯ ಆರಂಭ ಮಾತ್ರ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ.

ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು

ಮೊದಲಿಗೆ, ಇಂದು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಧಾನ ಅಡ್ಡಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿರುವ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳತ್ತ ನೋಡೋಣ. 2014ರ ಮೇ 6ರಂದು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು (civil Appeal Nos. 5166-5190 of 2013, 5191-5199 of 2013, the civil Appeal arising out of S.L.P.(C) No. 32858 of 2013 and Writ Petition (C) No. 290 of 2009 ಮೊಕ್ಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ) ನೀಡಿದ ಆ ಆದೇಶವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಏಪ್ರಿಲ್ 29, 1994ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು.

ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು (ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡವೇ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮದ ಎಲ್ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನೇ, ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಗೋಕಾಕ್ ಚಳುವಳಿಯ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಒತ್ತಾಸೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಮತದಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 19-06-1989ರಂದು (ಅದನ್ನು 22-06-1989ರಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು) ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಂಘವು [(1994) 1 SCC 550] ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆ ಆದೇಶವು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸರಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಇದರನ್ವಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ನೀತಿ ಏನಿರಬೇಕೆಂಬ ಕುರಿತು 1994-95ರ ಸಾಲಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ 29-04-1994ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಆಶ್ಚರ್ಯದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಈ ಆದೇಶದ 2, 3 6 ಮತ್ತು 8ನೇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಮೊದಲು ನೀಡಿದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪರ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರು ನೀಡಿದ ವರದಿಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ನಂತರ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಹಲವು ಸಾಹಿತಿ - ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೂ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರು. ಇದೀಗ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ 1994ರ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ಕುರಿತು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ತಾನು ತೀರ್ಪು ನೀಡಲು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ. ಅವು ಯಾವುವು, ಅದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಏನು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಏನಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ 350 (a)

ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಅರ್ಥವೇನು ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಸಲಿಸಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವವರ ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವೇನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ 'ಮಾತೃಭಾಷೆ'

ಎಂಬುದರ ಉಲ್ಲೇಖ ಬರುವುದು ಒಂದೇ ಕಡೆ. ಅದು ವಿಧಿ 350ಎ ರಲ್ಲಿ. ಆ ವಿಧಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ 350 (a)

ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೆಂದರೆ, ಅದು ಸಹಜವಾಗಿ ಆ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪಿನ ಭಾಷೆ ಯಾವುದಿರುತ್ತದೋ ಅದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಕುರಿತ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆಯೇ, ಭಾಷಾ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆ ಯಾವುದಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಯಾವುದೇ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ತೀರ್ಪಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ತೀರ್ಪಿನ 26ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಸಂವಿಧಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನುವುದು ರಾಜ್ಯವೊಂದರ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪಿನ ಭಾಷೆ ಯಾವುದೋ ಅದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಗುವಿನ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ'. ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನುವುದು ಆಯಾ ಭಾಷಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆ ಯಾವುದೋ ಅದಾಗಿರುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಗುವಿನ ತಾಯ್ತಂದೆಯರು ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಉತ್ತರವನ್ನೇನೂ ನೀಡಿಲ್ಲ.

1949ರ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಈ ಅಗತ್ಯವು ಒಮ್ಮೆ ತಲೆದೋರಿತ್ತು. 1949ರ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರಿಸಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 40ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ತರಗತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ 10 ಮಕ್ಕಳು ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷಿಕರಾಗಿರುವುದಾದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯನ್ನು 3ನೇ ತರಗತಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಪರಿಚಯಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕಿಂತ ತಡವಾಗಿಯೂ ಪರಿಚಯಿಸಬಾರದು. ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೊರಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಾದರೆ ಮೊದಲೆರಡು ವರ್ಷ ಅದು ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ನೀಡಲೂ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

ಬಹಳ ಅದ್ಭುತವಾದ, ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕವಾದ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಿ

ಹೇಳಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಮಕ್ಕಳು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವೂ ಆಗಬಾರದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಕಲಿಕೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು ಅಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ 'ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಯಾವುದನ್ನುವುದನ್ನು ಅ ಮಗುವಿನ ತಾಯ್ತಂದೆಯರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ'. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸೂಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 1949ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಇನ್ನೂ ರಚನೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಚಳವಳಿ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ 'ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ' ಭಾಷಿಕರಿರುತ್ತಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತಂದೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಸಂಭವವೂ ಸಾಕಷ್ಟಿತ್ತು; ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದೇ, ಲಿಪಿ ಇರುವ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಜನರು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿತ್ತು. ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಂತದ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನದೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ತನ್ನ 'ಅಧಿಕೃತ' ಅಥವಾ 'ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ' ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಿಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಹೆರಿಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿತ್ತು. 1956ರಲ್ಲಿ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ತಾಯ್ತಂದೆಯರು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ನೀಡುವ ಒತ್ತೇ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 10 ಮಕ್ಕಳಿಗೊಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗೂ ಅವತ್ತಿನ ಆಶಯ ಎರಡನ್ನೂ ಮರೆತು ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ, ತಾಯ್ತಂದೆಯರಿಗೆ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿದೆ.

1) Assamese, (2) Bengali, (3) Gujarati, (4) Hindi, (5) Kannada, (6) Kashmiri, (7) Konkani, (8) Malayalam, (9) Manipuri, (10) Marathi, (11) Nepali, (12) Oriya, (13) Punjabi, (14) Sanskrit, (15) Sindhi, (16) Tamil, (17) Telugu, (18) Urdu (19) Bodo, (20) Santhali, (21) Maithili and (22) Dogri.

ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ, ತಾಯ್ತಂದೆಯರಿಗೆ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ತನ್ನ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ಯಾರಾ 30 ಮತ್ತು 31ರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತದೆ. 'ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದ 19(1)(ಎ) ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾಗಿರುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಗುವಿನ

ಕಲಿಕೆಯ, ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎಡವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಪರಕೀಯವಾದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅದರ ಹಕ್ಕೆಂದು ಹೇಳಲಾದೀತೇ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ತಾಯ್ತಂದೆಯರು, ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಲಾಭಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಒಂದು ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಕಲಿಸಲು ಹೊರಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಜ ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೇಗಾದೀತು.

ಮಗುವಿನ ಪರವಾಗಿ ಪೋಷಕರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು 'ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿರುವುದು' ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಈ ಕಲಂನಡಿ ಇರುವ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಗುವಿನ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳೂ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಯಸ್ಕರಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಮಗುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಸಿನೆಮಾಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವ, ಮತದಾನ ಮಾಡುವ, ಮದುವೆಯಾಗುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು.

ಇದನ್ನೇ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಾದರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 21 ಎ (86ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಭಾಗ) ಸಹಾ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಕುರಿತೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಮಗುವಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪೋಷಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ತಾನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಯಸ್ಕರಿಗೇ, 'ಆ ತಲೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದು' ಎಂದು ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಅನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರವು, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಾಧನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಅದು ಹೀಗಿದೆ. ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರುವುದು ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ವಿಧಿ 14, 19, 29 ಮತ್ತು 30ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿದೆಯೇ. ಮೊದಲು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಿಧಿ 14ರಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳ

ಮೇಲೆ, ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಹೇರಿಕೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಭಾವಿಸಿತು. ಉಳಿದ ಕಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ನೋಡೋಣ. ವಿಧಿ 19(1) : ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಈ ವಿಧಿ (ಜಿ) ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಅನನ್ಯ ಭಾಷೆ ಲಿಪಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜನವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿಧಿ 30: ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮತ್ತು ನಡೆಸುವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಕ್ಕು : (1) ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಭಾಷಿಕ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಅವರ ಆಯ್ಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮತ್ತು ನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಮೊದಲು ವಿಧಿ 29(1) ಮತ್ತು ವಿಧಿ 30(1)ರಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು 19(1)(ಜಿ)ಯನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅದು ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇರಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಸೂದೆ 1957ರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.

“ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿಧಿ 30 ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಭಾಷಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅದು ಅಂತಹ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಕೇವಲ ತನ್ನ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ತಾನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.”

ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರುವುದು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 29 ಮತ್ತು 30ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೆಲ್ಲರ ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಣನೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಒಂದೆಡೆ ಆಯಾ ಭಾಷಿಕ ಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆ, ಲಿಪಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ; ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದೂ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2009ರ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ. 25 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ

ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು

ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದ್ದು, ಅದನ್ನೂ ಕೋರ್ಟ್ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿಗಿಂತ ಇತರರೇ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಅರಂಭಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಆಯಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇನೂ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್

ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2009ರ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ. 25 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿಯಮದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅ ರೀತಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಅ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಅದೇ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಶೇ. 25ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಈ ವಿಧಿ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ.

ಈ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕಾಲದ ವಾಸ್ತವಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಲಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಹೊಸ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅನ್ವಯ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ.

ಆದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಿ 19 (1)(ಜಿ)ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂವಿಧಾನ ಹೊಸ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅದು ಕುಖ್ಯಾತವಾದ ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಿಂದ ನೆರವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅನುದಾನರಹಿತ (ಆದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತವಲ್ಲದ) ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 19(1)(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ವಿಧಿ 19 (1) : ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಈ ವಿಧಿ (ಜಿ) ಉಪ ಕಲಂನಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ, ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕು ಇರುತ್ತದೆ.

ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ 'ಮೋಹಿನಿ ಜೈನ್' ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, 'ಇನಾಂದಾರ್' ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ಇತ್ತೀಚಿನ 'ರಾಜಾಸ್ತಾನದ ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಘ ವರ್ಸಸ್ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ' ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವ್ಯಾಪರವಾಗಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಸಸ್ ಆರ್.ಎಂ.ಡಿ. ಚಾಮರ್‌ಬಾಗ್‌ವಾಲಾ (AIR 1957 SC 699 : 1957 SCR 374) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆಟ್ಟು ಟಿ.ಎಂ.ಎ.ಪೈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಏನಿದು ಟಿ.ಎಂ.ಎ.ಪೈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ತೀರ್ಪು? ಆ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 19(1)(ಜಿ)ಯಡಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು 'ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗ'ವನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ, ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರುವುದು ಈ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ (ಗಮನಿಸಿ, ಇದು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ) ವಿಧಿ 19(1)(ಜಿ) ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೀಠವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ 2ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ

ಇದೇ ಪೀಠವು ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಪಠ್ಯವಿಧಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ (ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆ) ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ 'ಲಾಭ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗ'ಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಪಾಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಶಾಲೆಗಳೆಂದರೆ ಅದರಡಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ - ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳೆರಡೂ ಸೇರುತ್ತವೆಯೇ, ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉನ್ನಿಕ್ಯಷ್ಟನ್ ವರ್ಸಸ್ ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪನ್ನು, ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತದೋ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ತೀರ್ಪನ್ನು, ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾಕಾಗಿ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 350-ಎ ಅನ್ವಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾಷಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬಹುದೇ. ವಿಧಿ 350-3 ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಭಾಷಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವಾಗ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೌದು, ಈ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವುದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ ಹೊರತು, ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲ. ಇದರನ್ವಯ, ಇಂತಹುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ವಿಧಿ 45 ಮತ್ತು ವಿಧಿ 21 ಎ ಕೆಳಗೆ 14 ವರ್ಷಗಳೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಈ ನಿಲುವಿನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವು ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳು (ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತವಲ್ಲದ) ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಲು ನಿರಾತಂಕ ರಹದಾರಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮದ/ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಈ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಪು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಮಾತೃಭಾಷೆಯೆಂದರೇನು ಎಂದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಪು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವರದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರದಿರುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ನಾಡಿನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೂ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ.

ಭಾರತ ದೇಶದ 'ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ' ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವರದಿ ನೀಡಲು ವಾಜಪೇಯಿ ನೇತೃತ್ವದ ಎನ್.ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತ್ತು. ಬಿರ್ಲಾ-ಅಂಬಾನಿ ವರದಿ ಎಂದು (ಕು) ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಆ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣದ ಖಾಸಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಬಿರ್ಲಾ ಮತ್ತು ಅಂಬಾನಿಯನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಸಹಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗೇನೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವಾಗ, ಇವತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭವೇನು, ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯವೇನು, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ತಜ್ಞರು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದು ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿಯಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧಾಳಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಪಿನ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ಮನೋಭಾವವೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಟಿ.ಎಂ.ಎ.ಪೈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಶಿಕ್ಷಣವೂ "ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವೃತ್ತಿ" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಬಿರ್ಲಾ ಅಂಬಾನಿ ವರದಿ ಒಂದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ಕೇವಲ ಕಾಕತಾಳೀಯವಲ್ಲ. ಇದು ನವ ಉದಾರೀಕರಣ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ನವ ಉದಾರೀಕರಣ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಈ ತೀರ್ಪಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನು 'ಹೇರುವ' ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದೆ. ಅಂದರೆ 'ಸರ್ಕಾರವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರಬಹುದೇ' ಇತ್ಯಾದಿ, ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಸಹಜವೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇರುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದು ಅನುಕೂಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ 'ನಾಗರಿಕ'ರ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲು ತಮಗೇನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನಿರ್ವಚನವಿದೆ. ಇದು ನವ ಉದಾರೀಕರಣ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸುಲಭ ಸಹಜ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಸಹಾ ಹೊರತಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ದುರಂತದ ಸಂಗತಿ.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾತೃಭಾಷೆಯೇ ರಾಮಬಾಣ

'ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಯಾವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಪೋಷಕರು' ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವೇ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರ ನಾವು ಮರೆತು ಬಿಡುವುದು ಒಳಿತು ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳದಿರಬಹುದು ; ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, 'ಇದು ಬದಲಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಮಾತು; ಆದರೂ, ನಾವೂ ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಪು ಬರುವ ಮುನ್ನವೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದೇ

ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅಗ ಅದೊಂದು ಕಾನೂನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ (ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಕಾನೂನುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲೆಂದು ಶಾಸಕಾಂಗ ರೂಪಿಸುವ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪೇ ಕಾನೂನೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಕಾನೂನು). ಅಂದರೆ, 'ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ವೃತ್ತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವೇ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಬದಲಾಗುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ; ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರಿಸುವ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಾದ್ದರಿಂದ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಅದೇ ನಿಲುವನ್ನು ಮುಂದಿಡೋಣ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸೋಣ' ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನಿಲುವಿರುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕನ್ನಡ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪರ. ಇಂತಹವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಭಿಮಾನದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡೂ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವೆಂಬುದು ಭಾಷೆಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯು ಮಗುವಿಗೆ ಸಲೀಸಾಗಿರುತ್ತದೋ, ಆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದೂ ಸಲೀಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲೂ ಸಹ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ. ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಗುವು ತನಗೆ ಸಲೀಸಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಲಿತು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಬಲ್ಲುದು. ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೂ ಅದೇ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಭಿಮಾನದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತಾವು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಗುವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೊರಡುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಇದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಎಡಬಿಡಂಗಿ ನಿಲುವುಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದು, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಗಣಿತವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದು ಇದ್ಯಾಕೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ! ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಭವಿಷ್ಯವೂ ಹಸನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪರಿಸರ ಅಷ್ಟಾಗಿರದ ಮಗು ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.ಯು (ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಷತ್ತು) ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು

ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನ ಯಾವುದೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನೇಮಿಸಿದ ತಜ್ಞ ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಗಣಿತವನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಇರುವ ವಿಧಾನ, ಮಗುವಿನ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವು ಹಾಗೂ ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಧೋರಣೆ ಇದೇ ಆಗಿರಬೇಕಿದೆ.

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಲೆಂದು ಅಥವಾ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಭಾಷಾಭಿಮಾನದ ನಿಲುವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬ ಕುರಿತು ಭಾಷಾ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಸಲಿಸೋ, ಯಾವುದು ಸುಲಭ ಸಹಜವೋ ಆ ಭಾಷೆಯೇ ಮಾತೃಭಾಷೆ, ಅಂದರೆ ಅದರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ, 'ತಾಯಿ ತಾನೆ ಮೊದಲ ಗುರುವು' ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಮಾತೃಭಾಷೆ - Mother tongue - ಎಂದಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮನೆಯ ನಂತರ, ಮಗುವಿನ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಸರವೆಂದರೆ, ಆ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದು ಉರ್ದು, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ತುಳು, ಕೊಡವ, ಬ್ಯಾರಿ, ಲಂಬಾಣಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಇಂದು ಯಾವುದನ್ನು 'ಅಧಿಕೃತ ಕನ್ನಡ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತೀಯ, ಜನಾಂಗಿಕ ಕನ್ನಡವೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಜಾತಿಯಿಂದ ಜಾತಿಗೂ ಆಡುವ ಯಾಸೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯವೂ ತನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತಿನೊಳಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಿನ್ನತೆ ಸಹಜವೇ, ಇಂತಹ 'ಭಿನ್ನತೆ'ಗಳನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುತ್ತಾ, ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆಸೆಯುವ ಒಂದು ಪಂಗಡವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೊದಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮವನ್ನು ಭಿನ್ನ ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು, ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬುಡಮೆಲು ಮಾಡುವ ಅಡ್ಡವಾದವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಬೇಕು. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳೇ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯೂ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ಜನರ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಕುರಿತು

ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯಬಾರದು. ಈಗ ನಾವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಭಾಷೆಗಳಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ಬಿನ್ನ ಡಯಲೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಂತೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಧ್ಯಮ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (ಇದಕ್ಕೆ 1949ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು 75 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ನಂತರ ಎಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿಸಿ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು). ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಭಾಷೆಗಳಿರಲಿ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಗಳೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಈ ವಾದಸರಣಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವವರು 'ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆ'ಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಈ ಧೋರಣೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಅಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವಾದ್ದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆ ನಿಲುವು. 'ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆ'ಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಹೇರುವುದು ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕವೂ ಅಲ್ಲ; ಸಂವಿಧಾನವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯೇ (ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ) ಅಧಿಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಕೂಗು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಚಾರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳು ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿ ಕನ್ನಡವು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಥವರು ಗಮನಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠದ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಿದೆ. I ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮೊದಲನೆ ಪರಿಹಾರ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು (ಅದರ ನಂತರದ 'ಮುವಾಗಿ 'ಕ್ಯುರೇಟಿವ್ ಪಿಟಿಷನ್' ಹಾಕುವುದು) ಕೋರುವುದು. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಧೋರಣೆ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಟಿ.ಎಂ.ಎ.ಪೈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಲಾಭ ತರುವ ವೃತ್ತಿ (ಸಂವಿಧಾನ ವಿಧಿ 19-1-ಜಿ ಭಾಗವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ತಂದಿರುವುದು) ಎಂದು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕೆಲಸವಂತೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

2) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾದ ಒಂದು ಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಬಯಸಿದ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 19 (6)ರಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿ, ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ದಿವಂಗತ ಅದಿನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಇದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಯೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಉದ್ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರವೂ ವಿಧಿ 19(6)ರಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಅಧಿಕಾರವು, 19(1)(ಜಿ)ಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವ ಮೇಲುಗೈಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಇ) ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಯಲು ಇರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನ ಅದನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾಷಾತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನೂ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಮಾನದಂಡದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ (ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ) ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

ಮೊದಲು, ತರಗತಿಗೊಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇರುವಂತೆ ಮತ್ತು 6ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಿಷಯಕ್ಕೊಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕೇತರ ಕೆಲಸಗಳ ಹೊರೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯನ್ನೂ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೋಧನೆಯನ್ನೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮಕ್ಕಳು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಈ ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

4) ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಕನ್ನಡವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಅಂಶಗಳಾಗಿದ್ದು, ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಳುವಳಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ, ಸಮಾಜವನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸಬಲ್ಲವು. ಅಂದರೆ, ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಾಗಿ, ಸಮಾನ ಶಾಲಾ ನೀತಿಗಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಚಳುವಳಿಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವ ಚಳುವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಪರಸ್ಪರ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಇನ್ನಾವ ಅಡ್ಡ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗುವುದು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಿಂದಲೇ

ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವರು ಎತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಸಮ್ಮೇಳನ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಜ್ಞಾಪಂತರು ಸ್ಪಂದಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದ ಹಾಗೂ ದೇಶೀಭಾಷೆಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಉಳಿವಿನ ಹೋರಾಟವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವೇನೋ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಇವೆರಡೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆಸೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿರುವವರು ಅಸಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿರುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಪರ, ರೈತ-ಕಾರ್ಮಿಕ ಪರ, ದಲಿತಪರ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಬೇಕಿದೆ. ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜನಾಂದೋಲನವು, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೇದಿಕೆಯೊಂದಿಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಾ, ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೂ ಬಲವಾದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಟಿಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಹೋರಾಟ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗಳು, ಸಮಾಲೋಚನ ಸಭೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು-ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಬೇಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಭಾರತ ಬಹು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಮುದಾಯದ ನಾಡಾಗಿದ್ದು, ಆಯಾ ಧರ್ಮ - ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ 8ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನೇ ನೀಡಿದ್ದು, ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಅದರ ಅಳಿವು ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ, ಗೋಕಾಕ್ ಚಳುವಳಿ ಡಾ|| ರಾಜ್‌ಕುಮರ್ ಚಳುವಳಿ - ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ದೊಡ್ಡ ರಂಗೇಗೌಡ ರಂತಹ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಕನ್ನಡ ಪರ ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕರು ಅನೇಕ ಗಣ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದಿಗಳು ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ಬೆಳಸಲು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸಕೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು
2. Indian Polity & Governance, Arihant Publication.
3. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ - ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು.
4. ಡಾ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ - ಲೇಖಕರು ಎನ್.ಆರ್. ಶಿವರಾಂ,

5. ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಅಶೋಕ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ - 2015.
6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರ - ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, 1979.
7. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಪಿಡಿ ಪ್ರಕಟಣೆ - ಕರ್ನಾಟಕ ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ-2012.
8. Our constitution - An Introduction to India's constitution and Constitutional Law Subhas.C.Kashyap, National Book Trust 2002.
9. Report of The National commission to Review the working of the Constitution <http://lawmin.nic.in/ncrwc/ncrwcreport.htm>
10. The right to information Act 2005. The Gazette of India, Published on January 21st 2005 Website- <http://pers min.nic.in/RTI>
11. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಒಂದು ಕಿರು ಪರಿಚಯ - ಡಾ. ಮೇರುನಂದನ್ ಕೆ.ಬಿ.
12. ಮೆರುಗು ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು-5600073.
13. ಅಂತರ್ಜಾಲ
14. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ